

Kwartiermaker Transgenderzorg
p/a Zorgvuldig Advies
Grebbeberglaan 15
3527 VX Utrecht

Datum: 18 juni 2020

Betreft: Reactie op Toekomstvisie Transgenderzorg

Geachte Kwartiermaker,

In de Toekomstvisie Transgenderzorg van mei 2020 geeft u een ontwikkelrichting aan voor de transgenderzorg in Nederland. U vroeg ons in te gaan op vier hoofdonderwerpen en aan te geven hoe wij onze rol daarin zien. Dit doen wij via deze brief.

Beweging naar gedeelde besluitvorming

Wij zetten ons al jaren in voor een grotere invloed van transgender personen op hun eigen behandeling. In onze [meerjarenvisie](#) noemen we dat 'zelfdiagnose met vaststelling van wilsbekwaamheid'. Uw visie maakt overtuigend duidelijk dat de uitgebreide indicatiestelling zoals die in Nederland gebruikelijk is, niet langer houdbaar is. Hoe de rol van psycholoog bij de indicatiestelling dan precies afgebakend dient te worden, laat u open, maar u geeft ondubbelzinnig aan dat er meer balans moet komen in de verantwoordelijkheid van de psycholoog en de eigen verantwoordelijkheid van de transgender cliënt. Wij steunen dit van harte. Wij delen ook uw observatie dat er bij sommige zorgaanbieders al beweging gaande is.

De komende jaren helpen wij graag met het concretiseren van die gedeelde besluitvorming, in overleg met medische beroepsorganisaties, zorgaanbieders en (waar relevant) verzekeraars. Dit gaat wat ons betreft hand in hand met het vaststellen van triage-criteria om snel te bepalen welke personen ondersteuning nodig hebben bij besluitvorming over hun behandeling en welke personen niet. Een gedifferentieerd zorgpad op basis van triage helpt volgens ons maatwerkzorg én efficiency (en daarmee wachtlijsten) vooruit. Het zet de psycholoog meer in de rol van begeleider. Hier is zeker bij een deel van transgender personen behoefte aan en het zal de patiënttevredenheid verbeteren. En het allerbelangrijkste: het geeft transgender personen meer zelfbeschikking, een soepeler transitie en een hoger welzijn.

Wij wijzen graag op de afspraak in de Kwaliteitsstandaard Somatische Transgenderzorg om deze in 2021 te gaan actualiseren. Wij stellen voor om dat moment aan te grijpen om triage-criteria en de afbakening de rol van de psycholoog als beoordelaar, vast te leggen.

Adres

Niasstraat 1
3531 WR Utrecht
Bezoek op afspraak

Contact

ma, woe, vr 13:00 - 17:00 uur
030 410 02 03
info@transvisie.nl
www.transvisie.nl

Bankrekening

Stichting Transvisie
BIC: RABONL2U
IBAN: NL43 RABO 0121 6921 83

Daarnaast bieden we aan om via onze persoonlijke contacten een excursie te organiseren naar Callen Lorde, de in de visie genoemde voorbeeldkliniek waar al decennia gewerkt wordt met informed consent (beperkte indicatiestelling). Op deze excursie kunnen zorgprofessionals, zodra corona-maatregelen ons dat toestaan, zich laten informeren over hoe informed consent in de praktijk werkt en hoe hun collega's aldaar omgaan met eventuele dilemma's.

Extra zorg

Uit uw cijfers blijkt overtuigend dat de toename in zorgvraag van de afgelopen jaren blijvend is. Schaarste in het zorgaanbod is er altijd al geweest en de laatste jaren verergerd, ondanks extra investeringen door zorgaanbieders en verzekeraars. U zet in op uitbreiding van capaciteit én betere regionale spreiding, netwerkzorg en verschuiving naar de eerste en tweede lijn. Die ambitie sluit aan op onze meerjarenvisie en steunen wij dus van harte.

Vooraf zorgaanbieders en verzekeraars en gemeenten (als inkopers van zorg) hebben hier een rol. Wij kunnen en zullen dit blijven ondersteunen door via onze contacten zorgaanbieders met elkaar te verbinden en te helpen samenwerking tot stand te brengen. Wij zullen het periodieke Decentralisatie Overleg met relevante GGZ aanbieders blijven organiseren. Wij zullen in gesprek blijven met verzekeraars over inkoop van zorg.

Onze rol als transgenderorganisatie

Al sinds onze oprichting bestaat de kern van ons werk uit het faciliteren van onderling contact en het geven van informatie. Daarmee zorgen we ervoor dat transgender personen zich goed geïnformeerd melden bij zorgaanbieders en dat ze steun ervaren voor, tijdens en na hun medische transitie. Daarmee nemen wij zorgaanbieders werk uit handen en verlagen we zorgkosten. De laatste jaren zijn we daarnaast meer betrokken geraakt bij onderzoek en het opleiden van zorgprofessionals en zijn we vaste gesprekspartner geworden van beleidsmakers.

Wij hebben diverse plannen om onze dienstverlening uit te breiden met extra informatiebronnen (bijvoorbeeld een brede, gekwalificeerde en actuele sociale kaart) en meer contactmogelijkheden (bijvoorbeeld als ervaringsdeskundigen in trajecten bij zorgaanbieders). Daarnaast hebben we nog genoeg ideeën voor nog meer informatieproducten, contactmogelijkheden en individuele belangenbehartiging. Hiermee zouden we een centralere rol kunnen innemen, zoals u ook voorstelt in uw visie. Dit kunnen we echter niet doen als we een 100% vrijwilligersorganisatie blijven. Om dit in continuïteit te kunnen doen is structurele financiering nodig vanuit zorgaanbieders, zorgverzekeraars of derden.

U stelt ook verdergaande samenwerking of fusie voor van Transvisie met TNN. Onze organisaties werken sinds een paar jaar al samen in belangenbehartiging en in producten en dienstverlening zoals de Genderidentiteitskaart, de Toegankelijke Gids voor transgenders en recent ook het gezamenlijke Transgender informatiepunt NL. Wij hebben de ambitie om onze samenwerking met TNN de komende jaren verder uit te bouwen en structureler vorm te geven. Een fusie kan een

Adres

Niasstraat 1
3531 WR Utrecht
Bezoek op afspraak

Contact

ma, woe, vr 13:00 - 17:00 uur
030 410 02 03
info@transvisie.nl
www.transvisie.nl

Bankrekening

Stichting Transvisie
BIC: RABONL2U
IBAN: NL43 RABO 0121 6921 83

middel zijn, maar is niet het doel op zich. Wij hebben ook goede ervaringen met samenwerking met andere transgendergroepen en -organisaties en staan er voor open om ook dat verder te benutten.

Aanvullingen op de toekomstvisie

U adviseert om de transgenderzorg op basis van de ICD-classificatie Genderincongruentie vorm te geven. De depathologiserende werking hiervan steunen wij van harte. De centrale rol die de (psychiatrische) DSM-classificatie in het stelsel speelt, is ons een doorn in het oog. Uw aanbeveling legt echter een sterke koppeling met de aanspraak op verzekerde zorg en maakt de zorgverzekeraars primair verantwoordelijk. Een beweging richting ICD heeft volgens ons een breder nut dan alleen de bekostiging en is een gezamenlijke opdracht van verzekeraars, zorgaanbieders en transgenderorganisaties. Wij zien dat bij zorgverzekeraars de kennis over transgenderzorg niet altijd overeenstemt met algemeen en internationaal aanvaarde ontwikkelingen. Wij vrezen voor een te eenzijdige beschouwing van dit complexe onderwerp, die nadelig uit kan pakken voor de toegankelijkheid en betaalbaarheid van de transgenderzorg.

Daarnaast willen wij aanvullen op uw beschouwing van de problemen met toestemming voor buitenlandse zorg. In uw beschouwing blijft buiten beeld dat verzekeraars bij het bepalen van de hoogte van de (vaak wel toegekende) vergoeding sterk wisselende conclusies trekken, die vrijwel nooit in relatie staan tot de werkelijke kosten van de behandeling of de gemiddelde gecontracteerde kosten in Nederland. Dit maakt de drempel tot buitenlandse chirurgie onnodig hoog en werkt willekeur en rechtsongelijkheid in de hand. Buitenlandse chirurgie is volgens ons een valide onderdeel van het zorgaanbod voor Nederlandse transgender personen, mede vanwege capaciteitstekorten en de zeer beperkte keuzevrijheid in Nederlandse voor chirurgie.

Tot slot

Wij zijn verheugd dat u met deze brede en goed beargumenteerde visie richting geeft aan de ontwikkeling van de transgenderzorg in de komende vijf jaar. Zoals gezegd kunnen wij ons in grote lijnen vinden in de geschetste richting. Wij hopen dat dat ook geldt voor zorgaanbieders, zorgverzekeraars en de regulerende instanties. Wij kijken er naar uit om samen met hen hier de komende jaren de schouders onder te zetten.

Met vriendelijke groet,

Namens Transvisie,

Lisa van Ginneken
voorzitter

Adres

Niasstraat 1
3531 WR Utrecht
Bezoek op afspraak

Contact

ma, woe, vr 13:00 - 17:00 uur
030 410 02 03
info@transvisie.nl
www.transvisie.nl

Bankrekening

Stichting Transvisie
BIC: RABONL2U
IBAN: NL43 RABO 0121 6921 83